

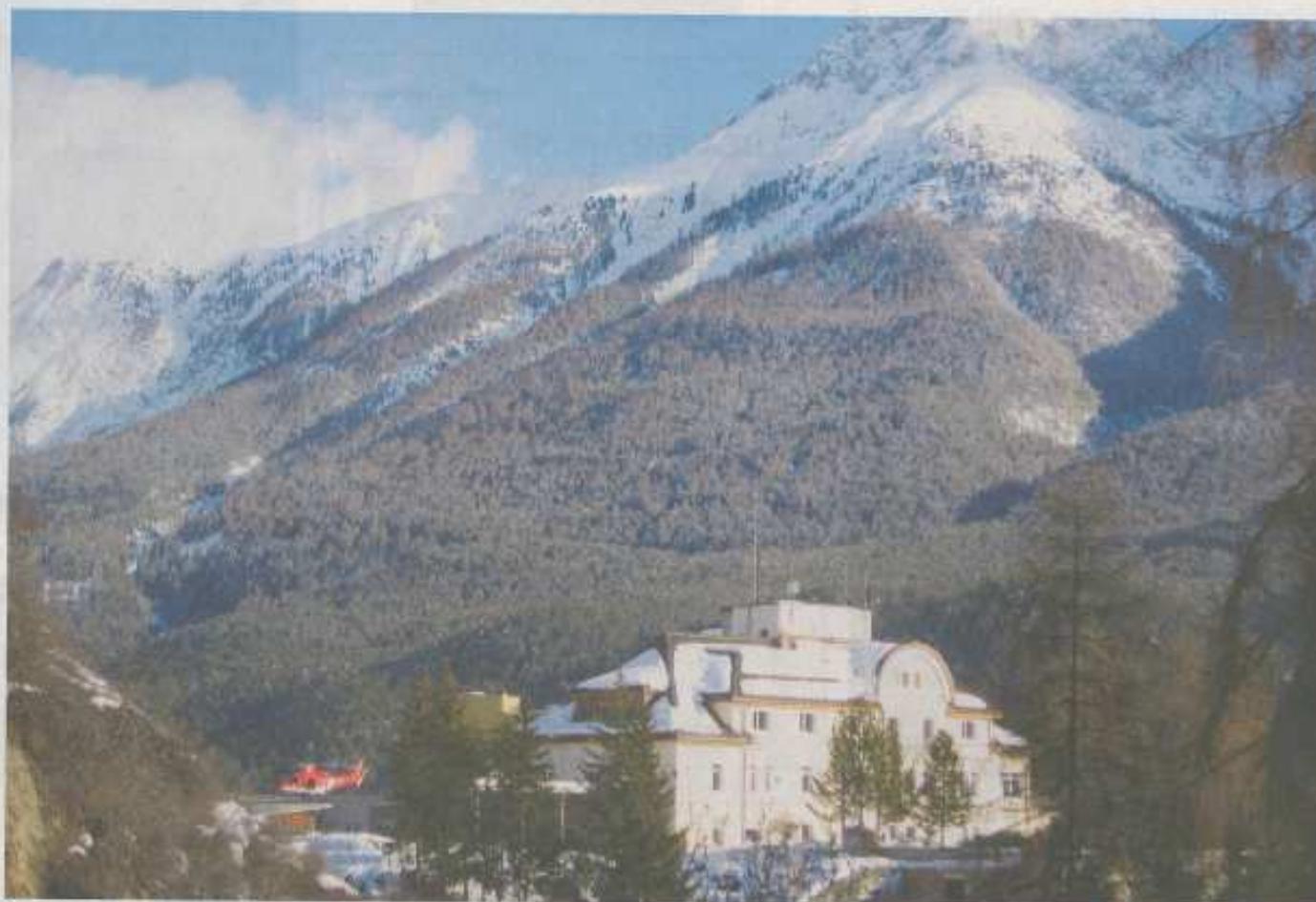
Scuol feridas, in Val Müstair plütöst ils virus

Ils mais d'inviern procuran biera lavur als ospitals in muntogna. Pel solit sun qual paziaints chi's fan mal cun far sport d'inviern o cun sgliuchar sün vias inglatschadas.

«In media vaina d'inviern, impustüt in favrer e marz, circa ün terz daplü paziaints co uschigliö», disch Joachim Koppenberg, schefmeidi e directer da l'Ospidal a Scuol, «be in lügl ed avuost vaina minchatant eir ün pruna paziaints chi's ferischan cun ir cul mountainbike.» Ingon han ils respunsabels da l'ospital regional constatà ün augment remarchabel da paziaints: «In conqual cun l'on passà da quist temp vaina pel mumaint 30 pertschient daplüs paziaints stazionaris ed ambulants», disch il meidi Koppenberg, «var duos terz sun paziaints da la chirurgia e'l rest dals internists.»

Müdamaint da la sort d'accidaints

Sco cha'l directer infuorma sun gnüts manats quists paziaints a l'ospital per gronda part causa accidaints cun far sport d'inviern, cun ir culs skis e l'assa, ma eir culla schiltra, culs patins e cun ir in gita cun skis e pels. «Quai s'ha müda ün pa, plü bod d'eiran d'inviern plü o main be skionz e snowboarders chi gnivan manats a l'ospital, uossa esa però eir biers chi fan oters sports d'inviern.» Müdadas s'han eir las feridas: Chi nu detta plü be las ruotadüras classicas da la chomma, dimperse adüna daplü eir feridas vi da las extremitats sura, impustüt spadlas e charvellas. «Quist müdamaint haja dat in prüma lingia pervi dal material plü svel, la gleud es in gir sün pista cun plü gronda sveltezza co plü bod», declera Joachim Koppenberg ed aglundscha chi gnia operà a l'Ospidal a Scuol in media fin tschinch jadas al di, «eir la fin d'eivna», pervi da cas imprevis ed accidaints. Cas da grip-

Una gronda part dals cas cha'ls meidis da l'Ospidal a Scuol trattan pel mumaint sun paziaints chi s'han ferits cun far sport d'inviern.

fotografia: CSEB

pa chi han stuvü gnir trattats a l'ospital haja dat in Engladina Bassa be ün pèr pacs. «Cun bod ün terz daplü cas stazionaris ed ambulants co l'on passà vaina bier da far in l'Ospidal», constata il schefmeidi, «i va però bain, nus eschan l' modus d'inviern cun daplü personal, uschè cha nus vain resuras avuonda.»

A Sta. Maria plü quiet co oters ons

«Quist on vaina gnü be üna jada dad ir cun l'ambulanza sü Minschuns causa

ün accidaint fond sport d'inviern», disch Theodor von Fellenberg, il schefmeidi da l'ospital a Sta. Maria, «uschigliö nu vaina gnü ingüts accidaints culs skis o cun l'assa.» Ch'ei saja fich stur da quai, accentuescha'l, «normalmaing esa da trattar d'ürant quist temp chi'd es biera gleud in val trais fin quatter cas al di daplü co uschigliö.» Il motiv per quist temp quiet nu til es cuntschaint. Cas urglaints han ils meidis da l'ospital in Val

Müstair però istess gnü da trattar, però pervi dad infecziuns e na causa accidaints: «Ingon vaina gnü greivs cas da gripa, quels paziaints vaina stuvü ospitalisar», manzuna von Fellenberg, «e lura vaina eir gnü trais cas dal virus RS, ad ün da quels paziaints vaina perfin stuvü manar a Cuaira.» Sco cha'l meidi disch, po il virus RS (Ingl. Respiratory-Syntical-Virus), chi saja ün infect da la part sura da la via da respirar, d'vantar privtus per uffants pitschens:

«I capita ch'uffantins survegnan uschè ferm fadia da trar il flà chi tils es da güdar a respirar.»

Ils ultims cas cul virus RS as vaiva, sco cha'l meidi disch, constatà in Val Müstair avant passa desch ons: «Da quists cas saja in muntogna fich d'irrar, il virus RS d'ingon varan probabelmaing manà sü giasts d'ürant las vacanzas da Nadal», suppuona il meidi Theodor von Fellenberg da l'ospital a Sta. Maria. (fmr/fa)